T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (İSKİ)

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇERİK

İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (İSKİ) 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU **1**

İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (İSKİ) 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU **46**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (İSKİ) 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 11
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 11
8. EKLER 35

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:2018 Yılı Bütçe Ödenekleri Tablosu 5
Tablo 2:2018 Yılı Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar 5
Tablo 3:2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar 6
Tablo 4: Sayıştay İlamlarının İnfazı Hakkında Tablo 32

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
BİMTAŞ AŞ	Boğaziçi Peyzaj İnşaat Müşavirlik Teknik Hizmetler Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
İSBAK AŞ	İstanbul Bilişim ve Akıllı Kent Teknolojileri Anonim Şirketi
İSKİ	İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi
İSTON AŞ	İstanbul Beton Elemanları ve Hazır Beton Fabrikaları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
SAN	Sanayi
TİC	Ticaret

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Elektrik Enerjisi Alımlarında Mevzuata Aykırı Olarak Elektrik Tüketim Vergisi Ödenmesi

2. Kaynak ve Yeraltı Sularından Alınan Gelirlerden İlgili Belediyelere Pay Aktarılmaması

3. Harcırah Kanunu Uyarınca Ödenmesi Mümkün Olmayan veya Sınırlı Olan Bazı Harcamaların Kanun'a Aykırı Bir Şekilde Karşılanması

4. İdarede Görev Yapan Kadrolu İşçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Düzenli Olarak Kullandırılmaması

5. İhale İlanının Yenilenmesini Gerektiren Değişiklikler İçin Zeyilname Düzenlenmesi

6. Kesinleşen Sayıştay İlam Hükümlerinin Yerine Getirilmemesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1.Mevzuat ve Görevler

1.1.1.Kamu İdaresinin Tabi Olduğu Mevzuat

Su ve Kanalizasyon İdareleri tüm hizmetlerini; 2560 Sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu kanunların dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan temel yasal mevzuat aşağıda gösterilmiştir:

1) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu

2) 5393 sayılı Belediye Kanunu

3) 6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

4) 4736 Sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun

www.balioglu.net

1.1.2.Kamu İdaresinin Görevleri

Genel Müdürlüğün görev, yetki ve sorumlulukları 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, Genel Müdürlüğün yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İçme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yeraltı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için; kaynaklardan abonelere ulaşıncaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak veya kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek;

Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek;

Bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yeraltı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesisi kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak;

Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak;

Her türlü taşınır ve taşınmaz malı satın almak, kiralamak, ekonomik değeri kalmamış araç ve gereçleri satmak, su ve kanalizasyon idaresinin hizmetleriyle ilgili tesisleri doğrudan doğruya yahut diğer kamu veya özel kuruluşlarla ortak olarak kurmak ve işletmek, bu maksatla kurulmuş veya kurulmakta olan tesislere iştirak etmektir.

Mahalli idarelerin bağlı kuruluşları olan su ve kanalizasyon genel müdürlüklerinin üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü; Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesine dahil edilmiştir.

www.balioglu.net

Ayrıca, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Yerel Yönetim Politikaları Kurulu kurulmuştur.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler alanında İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Denetim ve soruşturma İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmektedir.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

1.2.1.Kamu İdaresinin Teşkilat Yapısı

2560 sayılı Kanun'a göre, Su ve Kanalizasyon İdaresinin organları genel kurul, yönetim kurulu, denetçiler ve genel müdürdür.

Su ve Kanalizasyon İdaresi teşkilat yapısında, genel müdürlük en önemli icra organıdır. Genel müdüre bağlı 5 adet genel müdür yardımcısı bulunmaktadır.

İdarenin birimleri aşağıdadır:

İnsan Kaynakları Eğitim Daire Başkanlığı, Mali Hizmetler Daire Başkanlığı, Ticaret İşleri Daire Başkanlığı, Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, Avrupa 1. Bölge Abone İşleri Daire Başkanlığı, Avrupa 2. Bölge Abone İşleri Daire Başkanlığı, Asya Abone İşleri Daire Başkanlığı, Atık Su İnşaat Daire Başkanlığı, Atık Su Arıtma Daire Başkanlığı, Havza Koruma ve Kontrol Daire Başkanlığı, Kanalizasyon Daire Başkanlığı, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, Emlak Ve İstimlak Daire Başkanlığı, Araştırma Geliştirme ve Planlama Daire Başkanlığı, Plan Proje ve Yatırım Daire Başkanlığı, Su İnşaat Daire Başkanlığı, Su Arıtma Daire Başkanlığı, Avrupa Su İsale ve Dağıtım Daire Başkanlığı ve Asya Su İsale ve Dağıtım Daire Başkanlığıdır.

1.2.2.Kamu İdaresinin İnsan Kaynakları

Daire başkanları, teftiş ve kontrol kurulu başkanı ve 1'inci hukuk müşaviri genel müdürün teklifi, yönetim kurulunun kararı ve büyükşehir belediye başkanının onayı ile; müdürler, teknik elemanlar, avukatlar, müfettişler, daire başkan yardımcıları ve doktorlar genel müdürün teklifi üzerine yönetim kurulu kararı ile; Su ve Kanalizasyon İdaresinin diğer personeli genel müdür tarafından atanır.

www.balioglu.net

Su ve Kanalizasyon İdaresi genel müdürü, büyük şehir belediye başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanır.

Genel müdürlük hizmetlerinin yürütülmesinde genel müdüre yardımcılık etmek ve sayıları 4'ü geçmemek üzere yeteri kadar genel müdür yardımcısı bulunur.

Su ve Kanalizasyon İdaresinde çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na, işçiler ise 1475 ve 4857 sayılı İş Kanunlarına tabidir.

Su ve Kanalizasyon İdaresinde istihdam edilen 6073 personelin; 2495'i memur, 3577'si işçi ve 1'i ise sözleşmeli personelden oluşmaktadır.

1.2.3.Kamu İdaresinin Bütçe İçi İşletmeleri ve Ortağı Olduğu Şirketler

Su ve Kanalizasyon İdaresinin, bağlı ortaklıkları ve şirketlerinin birlikte ya da ayrı ayrı %50'den fazla hisseye sahip olduğu ortaklık bulunmamaktadır.

Su ve Kanalizasyon İdaresinin, bağlı ortaklıkları ve şirketlerinin birlikte ya da ayrı ayrı %50'den az hisseye sahip oldukları ortaklıklar aşağıdadır:

- Hamidiye AŞ %44,88

- İstanbul Ağaç ve Peyzaş AŞ %40,00

- Belbim AŞ %37,02

- İston AŞ %30,22

- Bimtaş AŞ %28,57

- İsbak AŞ %0,19

1.3.Mali Yapı

1.3.1.Kamu İdaresinin Bütçe Yapısı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinin (e) bendinde Mahallî İdarenin; yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareleri ifade edeceği belirtilmiştir. Bu kapsamda belediyenin bağlı idaresi olan su ve kanalizasyon idarelerinin bütçesi de mahallî idare bütçesi içerisine girmektedir.

5018 sayılı Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

1.3.2.Kamu İdaresinin Kullandığı Kaynaklar

Kamu idaresi gider ve harcamalarını gerçekleştirirken aşağıdaki kaynakları kullanmaktadır:

-Su satışı ve kullanılmış suların uzaklaştırılmasına karşılık, tarifesine göre abonelerden alınacak ücretler.

-Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca, su ve kanalizasyon tesislerinden yararlananlardan ilgili belediye adına alınacak katılma payları.

-Hizmet alanındaki belediyelerin, İller Bankasınca 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince nüfus esasına göre dağıtılan paylardan bu bankaca tutularak İdareye gönderilecek % 10'lar.

-Büyük ve temel yatırım programları karşılığında Devletçe yapılacak yardımlar.

-İdareye devredilecek tesis ve işletmelerden sağlanan gelirler.

www.balioglu.net

-Şahıs, kurum ve kuruluşlar için yapılan özel hizmetlerden alınacak ücretlerle ortaklıklardan ve üretilen malların satışlarından elde edilecek gelirler.

-Her türlü yardım ve bağışlar ile diğer gelirler.

-İdare yurt içi kuruluşlardan, İller Bankasından, Hazine ve Maliye Bakanlığının izniyle yurt dışı kuruluşlardan kredi ve borç alabilir.

1.3.3.Bütçe Ödenekleri Tablosu ile Gelir ve Gider Bütçesi ve Gerçekleşmeleri

Tablo 1:2018 Yılı Bütçe Ödenekleri Tablosu

Gider Türü (1. Düzey)	Bütçe ile Verilen Ödenek	Önceki Yıldan Devreden Ödenekler	Ek Ödenek	Yıl İçinde İptal Edilen ödenek	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
Personel Giderleri	699.934.000	-	-	-	699.934.000	612.546.791	-
S.G.K Dev. Prim. Giderleri	142.707.000	-	-	-	142.707.000	122.297.043	-
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.862.845.000	-	-	-	1.862.845.000	1.703.361.419	-
Faiz Giderleri	530.000	-	-	-	530.000	305.601	-
Cari Transferler	901.020.000	-	-	-	901.020.000	900.239.342	-
Sermaye Giderleri	3.207.005.000	-	-	-	3.207.005.000	2.809.937.336	-
Sermaye Tranferleri	2.700.000	-	-	-	2.700.000	58.167	-
Borç Verme	616.620.000	-	-	-	616.620.000	614.029.305	-
Yedek Ödenekler	3.085.000	-	-	-	3.085.000	0	-
	7.436.446.000	-	-	-	7.436.446.000	6.762.775.004	-

Tablo 2:2018 Yılı Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	GİDER TÜRÜ	BÜTÇE	EK BÜTÇE	GERÇEKLEŞEN	GERÇEKLEŞME ORANI%
830	01	Personel Giderleri	699.934.000,00	0,00	612.546.791,15	87,5
830	02	S.G.K Dev. Prim. Giderleri	142.707.000,00	0,00	122.297.042,52	85,7
830	03	Mal ve hizmet Alım Giderleri	1.862.845.000,00	0,00	1.703.361.419,08	91,4
830	04	Faiz Giderleri	530.000,00	0,00	305.600,58	57,7
830	05	Cari transferler	901.020.000,00	0,00	900.239.342,47	99,9
830	06	Sermaye Giderleri	3.207.005.000,00	0,00	2.809.937.336,35	87,6

www.balioglu.net

830	07	Sermaye Tranferleri	2.700.000,00	0,00	58.167,17	2,2
830	08	Borç Verme	616.620.000	0,00	614.029.304,83	99,6
830	09	Yedek Ödenekler	3.085.000,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM			**7.436.446.000,00**	0,00	**6.762.775.004,15**	**90,94**

Tablo 3:2018 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	GELİR TÜRÜ	BÜTÇE	GERÇEKLEŞEN	GERÇEKLEŞME ORANI%
800	01	Vergi Gelirleri	-	-	-
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.651.370.000,00	5.747.627.335,06	101,70
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar	2.100.000,00	0,00	0,00
800	05	Diğer Gelirler	794.320.000,00	623.350.000,91	78,48
800	06	Sermaye Gelirleri	4.000.000,00	56.500,00	1,41
800	08	Alacaklardan Tahsilat	300.000.000,00	0,00	0,00
		Red ve İadeler (-)	0,00	108.628.248,59	-
TOPLAM			6.751.790.000,00	6.262.405.587,38	92,75

*Bütçe denkliği 290.000.000 TL borçlanma ve 404.856.000 TL banka mevduatı olmak üzere toplam 684.656.000 TL ile sağlanmıştır.

www.balioglu.net

1.4.Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1.Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Genel Müdürlüğün muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

1.4.2. Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri

- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

www.balioglu.net

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, İdarenin yönetim sorumluluğu kapsamında daire başkanlıklarıyla ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu çerçevede; İdarede Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam

www.balioglu.net

etmektedir.

İç kontrol sisteminin önemi üst yönetime ve personele yeterince iyi anlatılamamış / yeterli iç kontrol bilinci oluşturulamamıştır. Dolayısıyla etkin bir sahiplenme ve desteklenme sağlanamamıştır. Kamu İdaresi personeli, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in Ek 1'inde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamıştır. Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açıkça ifade edilmiştir.

Yetkiler ve yetki devrinin sınırları tüm hizmet birimleri için yapılmıştır. Stratejik plan hazırlama komisyonu birçok birim personelinin katılımıyla başlamış ve idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla tamamlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı istenilen ölçüde hazırlanmıştır.

İdare bütçesi hazırlanırken stratejik plan-performans programı ve bütçe ilişkisinin büyük ölçüde gerçekleştirildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Kurumsal risk yönetim çalışmaları ve sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlanarak değerlendirilmiş ve gerekli önlemler belirlenmiştir.

Ön mali kontrole ilişkin yapılan işlemler ise, İdare tarafından yayınlanan ön mali kontrol işlemleri yönergesine göre mal ve hizmet alımları için 1.000.000,00 TL yapım işleri için 2.000.000,00 TL kontrol limiti belirlenmiştir.

Süreç akış şemaları mevcut olup, ilgili doküman online ortamda erişime açılmıştır.

Yönetim bilgi sistemi yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları büyük ölçüde üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak özelliklere sahiptir. Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve idare faaliyet raporu kamu idaresinin web sayfasında yayınlanmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir. İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde) hazırlanmıştır.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmekte ve planın revize edilmesi çalışmalarının takibi yapılmaktadır. İç kontrol

sistemi değerlendirilmekte olup, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu değerlendirmiştir.

Kamu idaresinde iç denetim birimi kurulmuştur. Ancak öngörülen 5 iç denetçi kadrosundan 4'ü doludur.

2018 yılından önce iç denetim birimi tarafından iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışmaları planlanmış ve yürütülmüştür ve 2018 yılında İç Denetim birimi tarafından çalışma yapılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ)'nin 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

www.balioglu.net

BULGU 1: Elektrik Enerjisi Alımlarında Mevzuata Aykırı Olarak Elektrik Tüketim Vergisi Ödenmesi

29.05.1981 tarih ve 17354 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 34'üncü maddesinde; "*Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine tabidir*" düzenlemesine,

35'inci maddesinde ise; *"Elektrik ve Havagazı tüketenler, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisini ödemekle mükelleftirler. (Değişik ikinci fıkra: 9/7/2008-5784/14 md.) 20/2/2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşlar, satış bedeli ile birlikte bu verginin de tahsilinden ve ilgili belediyeye yatırılmasından sorumludurlar…"* düzenlemesine yer verilmiştir.

Mezkûr Kanun'un 36'ncı maddesinde bu vergiden istisna tutulan tüketimlerin neler olduğu, 37'inci maddesinde verginin matrahı, 38'inci maddesinde verginin oranları ve 39'uncu maddesinde ise beyan ve ödeme hususları düzenlenmiştir.

Diğer yandan 23.11.1981 tarih ve 17523 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak

yürürlüğe giren 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un "*Muafiyetler*" başlıklı 21'inci maddesinde; "*a) İSKİ'nin görevleri için kullandığı taşınmaz malları, tesisleri, işlemleri ve faaliyetleri her türlü vergi resim ve harçtan muaftır."* hükmü yer almaktadır.

2560 sayılı Kanun, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'ndan yaklaşık 6 ay sonra yürürlüğe girmiş daha yeni bir Kanun'dur. Ayrıca 2464 sayılı Kanun'un belediyelerin gelirleri hususunda düzenlemeler getiren *"genel hükümler içeren bir kanun"* olduğu, 2560 sayılı Kanun'un ise su ve kanalizasyon idarelerinin kuruluş ve görevlerini düzenleyen "*özel hükümler içeren bir kanun"* olduğu görülmektedir. Bununla birlikte 2464 sayılı Kanun'da muafiyet ve istisnalara ilişkin düzenlemelerin yalnızca bu Kanun'da düzenlenmesi gerektiği yönünde bir hüküm de bulunmamaktadır. 2560 sayılı Kanun'un "*Muafiyetle*r" başlıklı 21'inci maddesinde ise su ve kanalizasyon idarelerinin bu Kanun'a göre yürütmekte olduğu görevleri ile ilgili işlem ve faaliyetlerinin her türlü vergi resim ve harçtan muaf tutulacağı belirtilmiştir.

İdarenin 2018 mali yılına ilişkin hesap ve işlemlerin incelenmesi sonucunda; 2018 yılında İdarenin mükellef olarak elektrik dağıtım şirketlerine ödemiş olduğu Elektrik ve Havagazı Vergisi tutarının 1.052.297,79 TL olduğu tespit edilmiştir.

İdareden elektrik dağıtım şirketlerince tahsil olunan Elektrik ve Havagazı Vergisi bedellerinin hukuki dayanaktan yoksun olması sebebiyle, İdarece ödenen tutarların iadesine ilişkin gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2017 Yılı Sayıştay Denetim Raporu doğrultusunda, Elektrik Tedarik şirketlerince Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi (BTV) bedellerinin faturalara yansıtılmasının durdurulması, 2017 ve 2018 yılında faturalara yansıtılan BTV tutarlarının geri alınması için gerekli yazışmalar ve hukuki işlemler birlikte devam etmektedir.

Yazışmalar neticesinde enerji aldığımız "Görevli Elektrik Tedarik Şirketleri"nden AYESAŞ (Anadolu Yakası Elektrik Satış A.Ş.) ve SEPAŞ (Sakarya Elektrik Perakende Satış A.Ş.) 2018 yılında Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi bedellerinin İdaremiz faturalarına yansıtılması işlemlerini durdurmuşlardır. Enerji aldığımız diğer Görevli Elektrik Tedarik Şirketleri, CK-BEPSAŞ (CK Boğaziçi Elektrik Perakende Satış A.Ş.) ve TREPAŞ (Trakya Elektrik Perakende Satış A.Ş.) Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi bedellerinin alınmasını, Ekim 2018 dönemine kadar sürdürmüşlerdir.

Bulguda belirtilen ; *"İdarenin 2018 mali yılına ilişkin hesap ve işlemlerin incelenmesi*

www.balioglu.net

sonucunda; 2018 yılında İdarenin mükellef olarak elektrik dağıtım şirketlerine ödemiş olduğu Elektrik ve Havagazı Vergisi tutarının 1.052.297,79 TL olduğu tespit edilmiştir.

İdareden elektrik dağıtım şirketlerince tahsil olunan Elektrik ve Havagazı Vergisi bedellerinin hukuki dayanaktan yoksun olması sebebiyle, İdarece ödenen tutarların iadesine ilişkin gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir." tespitine dayanakla, CK-BEPSAŞ (CK Boğaziçi Elektrik Perakende Satış A.Ş) tarafından 2018 yılında faturalara yansıtılan 1.046.106,92 TL BTV tutarı, ilgili Görevli Elektrik Tedarik Şirketinin alacağından kesilmiştir.

Bulguda belirtilen tutarın kalan kısmı olan 6.190,87 TL, TREPAŞ (Trakya Elektrik Perakende Satış A.Ş.) tarafından faturalara yansıtılan BTV olup ilgili şirketten tahsili için gerekli işlemler başlatılmıştır (Tahsiline ilişkin belgeler 2019 Haziran ayı içerisinde Başkanlığınıza gönderilecektir)." denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir

BULGU 2: Kaynak ve Yeraltı Sularından Alınan Gelirlerden İlgili Belediyelere Pay Aktarılmaması

İstanbul dâhilinde bulunan kaynak ve yeraltı sularının kiralanması işlemleri İdare tarafından gerçekleştirilmekte ve söz konusu işlem nedeniyle bütçeye önemli miktarda gelir kaydedilmektedir.

23.12.1960 tarih ve 10688 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesinin 3 numaralı fıkrasında;

"Kuyu açan kimse, bulunan suyun ancak kendi faydalı ihtiyaçlarına yetecek miktarını kullanmaya yetkilidir. (Ek cümleler: 3/7/2003-4916/22 md.) Bu miktarı aşan sular ile sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkarılan yeraltı suları, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları (mazbut vakıflara ait sular hariç), 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verilir. Tahsil edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer, köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye % 25 oranında pay verilir." hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

6360 Sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un "Büyükşehir belediyesi kurulması ve sınırlarının belirlenmesi" başlıklı 1'inci maddesinin 4 numaralı fıkrasında;

"*İstanbul ve Kocaeli il mülki sınırları içerisinde bulunan köylerin tüzel kişiliği kaldırılarak bağlı bulundukları ilçe belediyesine mahalle olarak katılmıştır".* ifadesi, 5 numaralı fıkrasında da; *Birinci, ikinci ve dördüncü fıkrada sayılan illerdeki il özel idarelerinin tüzel kişiliği kaldırılmıştır."*

6360 sayılı kanunun "Çeşitli hükümler" başlıklı 3'üncü maddesinin 2 numaralı fıkrasında; "*Mevzuatla il özel idarelerine yapılan atıflar bu Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan il özel idareleri için ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatına, Hazineye, valiliklere, büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlarına veya ilçe belediyelerine yapılmış sayılır. Tüzel kişiliği kaldırılan il özel idarelerine 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ve diğer mevzuatla verilmiş olan yetki, görev ve sorumluluklar ilgisine göre bu kurum ve kuruluşlar tarafından kullanılır ve yerine getirilir."* hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak sularının (mazbut vakıflara ait sular hariç), il özel idareleri tarafından 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre kiraya verileceği açıktır.

6360 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin 2 numaralı fıkrası gereğince mevzuatla il özel idarelerine yapılan atıfların, bu Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan il özel idareleri için ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatına, Hazineye, valiliklere, büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlarına veya ilçe belediyelerine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

İstanbul İl Özel İdaresinin tüzel kişiliğinin sonlandırılması üzerine 167 sayılı Kanun'da il özel idareleri için tanınan kaynak sularının işletilmesi hakkı İSKİ tarafından kullanılmakta ve il sınırları içerisinde bulunan kaynak suları İSKİ tarafından kiraya verilerek gelir elde edilmektedir.

167 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi hükmü gereği kiraya verilen yer altı ve kaynak sularından elde edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer, köy sınırları

içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye %25 oranında pay verilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, su kaynaklarının kiralanması nedeni ile gelir elde eden İSKİ Genel Müdürlüğü tarafından, ilgili belediyelere mevzuatta belirtilen oranlarda herhangi bir pay ayrılmadığı tespit edilmiştir. 2018 yılı içerisinde kaynak suları kira geliri tahsilatı 1.126.775,27 TL'dir. Toplam tahsil edilen tutarının %25'i olan 281.693,81 TL'nin ilgili ilçe belediyelerine aktarılması gerekmektedir.

İstanbul il sınırları içerisinde devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde bulunan kaynak suları ile kamu yararına ait olan yeraltı suları İSKİ tarafından kiraya verildiğinden ve bu kiralamalar sonucu gelir elde edildiğinden 167 sayılı Kanun'un amir hükmü gereği elde edilen gelirin %25'inin ilgili belediyelere aktarılması gerektiği açıktır.

Kamu idaresi cevabında; "Denetim Raporunda, Kurum tarafından İstanbul dahilinde bulunan kaynak ve yeraltı sularından alınan kira gelirlerinden ilgili belediyelere pay aktarılması gerektiği ifade edilmektedir. Pay aktarılmasına dayanak olarak da 167 sayılı Yer Altı Suları Hakkında Kanun'un 4. maddesinin üçüncü fıkrasındaki: "Kuyu açan kimse, bulunan suyun ancak kendi faydalı ihtiyaçlarına yetecek miktarını kullanmaya yetkilidir. (Ek cümleler: 3/7/2003-4916/22 md.) Bu miktarı aşan sular ile sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkarılan yeraltı suları, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları (mazbut vakıflara ait sular hariç), 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verilir. Tahsil edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer, köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye % 25 oranında pay verilir." hükmüne atıf yapılmaktadır.

İdaremiz özel Kanunu olan 2560 sayılı Kanuna tabi olup, iş ve işlemlerini bu Kanun çerçevesinde yürütmektedir. 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un "Görev ve Yetkiler" başlıklı 2. maddesinin (a) fıkrasında: "İçme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yeraltı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için; kaynaklardan abonelere ulaşıncaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak veya kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek" hükmü,

www.balioglu.net

Aynı maddenin (d) fıkrasında: "Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak" hükmü,

Yine 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Büyükşehir Belediyesinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları" başlığındaki 7. maddesinin (r) fıkrasında: "Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisler kurmak, kurdurmak ve işletmek, derelerin ıslahını yapmak, kaynak suyu ve arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak" hükmü,

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyelerin Yetkileri ve İmtiyazları" başlıklı 15. maddesinin (e) fıkrasında: "Müktesep haklar saklı kalmak üzere, içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak, atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak, bunlar için gerekli tesisleri kurmak, işletmek ve işlettirmek, kaynak sularını işletmek veya işlettirmek" hükmü ile tesis edilmiştir.

www.balioglu.net

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu özel nitelikli kanunlar olup, İstanbul il mülki sınırları içerisinde her türlü yeraltı, yerüstü ve kaynak suları ile ilgili görev, yetki ve sorumluluk bu kanunlar çerçevesinde İSKİ'ye verilmiştir. Ayrıca yukarıda zikredilen kanun hükümleri incelendiğinde; yeraltı ve kaynak sularının işletilmesinden dolayı belediyelere pay verilmesi konusunda da bir hüküm bulunmamaktadır.

Bulguya konu yapılan, 167 sayılı Yer Altı Suları Hakkında Kanun'un 4. maddesindeki hüküm; 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na tabi olarak yapılacak kiralamalarda geçerli bir düzenleme olup, il özel idareleri tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa göre yapılacak kiralamalarda belediyelere pay verilmesi hükmü yer almakta fakat su ve kanalizasyon İdareleri tarafından yapılacak kiralamalarda belediyelere pay ödeneceğine dair bir hüküm bulunmamaktadır.

Ayrıca yeraltı, yerüstü ve kaynak sularına ilişkin her türlü yetki, görev ve sorumluluğun özel kanunlarla düzenlendiği, 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda, kaynak suyu çıkan köylere veya belediyelere kira gelirlerinden pay aktarılması işlemi ile alakalı, herhangi bir düzenlemenin bulunmaması sebebiyle, bu aşamada kaynak suyu çıkan köylere veya belediyelere kira gelirinden pay aktarılmayacağı İdaremizce

değerlendirilmiştir.

İdaremizce yapılan bu değerlendirmeye karşın, bir İlçe Belediye Başkanlığımız tarafından İdaremize karşı kaynak suyu kira bedellerinden kendilerine pay ödenmesi gerektiğinden bahisle İdaremize karşı dava açılmıştır. Bu davada yerel mahkemece verilen karara karşı istinaf kanun yoluna başvurulmuş olup karar kesinleşmemiştir. Konu yargı merciine intikal etmiş olduğundan, yargı mercii tarafından verilecek nihai karara göre İdaremizce işlem yapılacaktır." denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında;

Bulguya konu yapılan, 167 sayılı Yer Altı Suları Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesindeki hükmün 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na tabi olarak yapılacak kiralamalarda geçerli bir düzenleme olduğu, il özel idareleri tarafından 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre yapılacak kiralamalarda belediyelere pay verilmesi gerektiği fakat su ve kanalizasyon idareleri tarafından yapılacak kiralamalarda belediyelere pay ödeneceğine dair bir hüküm bulunmadığı;

Ayrıca yeraltı, yerüstü ve kaynak sularına ilişkin her türlü yetki, görev ve sorumluluğun özel kanunlarla düzenlendiği, 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda, kaynak suyu çıkan köylere veya belediyelere kira gelirlerinden pay aktarılması işlemi ile alakalı, herhangi bir düzenlemenin bulunmaması sebebiyle, bu aşamada kaynak suyu çıkan köylere veya belediyelere kira gelirinden pay aktarılmayacağı;

Belirtilmiştir.

Bulguda ise;

6360 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin 2 numaralı fıkrası gereğince mevzuatla il özel idarelerine yapılan atıfların, bu Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan il özel idareleri için ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatına, Hazineye, valiliklere, büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlarına veya ilçe belediyelerine yapılmış sayılacağının hüküm altına alındığı;

İstanbul İl Özel İdaresi'nin tüzel kişiliğinin sonlandırılması üzerine 167 sayılı Kanun'da il özel idareleri için tanınan kaynak suları işletilmesi hakkının İSKİ tarafından kullanılmakta ve il sınırları içerisinde bulunan kaynak sularının İSKİ tarafından kiraya verilerek gelir elde

www.balioglu.net

edilmekte olduğu;

İstanbul il sınırları içerisinde devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde bulunan kaynak suları ile kamu yararına ait olan yeraltı suları İSKİ tarafından kiraya verildiğinden ve bu kiralamalar sonucu gelir elde edildiğinden 167 sayılı Kanun'un amir hükmü gereği elde edilen gelirin %25'inin ilgili belediyelere aktarılması gerektiği;

Belirtilmişti.

Bulguda esas olarak İSKİ tarafından 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun kapsamında yapılan kiralamalar nedeniyle elde edilen gelirlerden ilgili belediyelere pay aktarılması gerektiği konu edilmiştir. 167 sayılı Kanun'da mezkûr suların il özel idaresi tarafından kiraya verileceği düzenlenmiştir. İl Özel idareleri 2886 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi uyarınca Kanun kapsamında yer aldığından 167 sayılı Kanun uyarınca yapılacak kiralama işlemleri için 2886 sayılı Kanun'a atıf yapılmıştır. Ancak 167 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin 3 numaralı fıkrasında belediye ve köy tüzel kişiliklerine aktarılacak paylara ilişkin ifadede doğrudan 2886 sayılı Kanun'a atıf yapılmamış, "Tahsil edilen kira gelirleri" denilerek elde edilen gelirden ilgili belediye ve köy tüzel kişiliklerine pay aktarılması gerektiği düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak İstanbul il sınırları içerisinde devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerde bulunan kaynak suları ile kamu yararına ait olan yeraltı suları İSKİ tarafından kiraya verildiğinden ve bu kiralamalar sonucu gelir elde edildiğinden 167 sayılı Kanun'un amir hükmü gereği elde edilen gelirin %25'inin ilgili belediyelere aktarılması gerekmektedir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Harcırah Kanunu Uyarınca Ödenmesi Mümkün Olmayan veya Sınırlı Olan Bazı Harcamaların Kanun'a Aykırı Bir Şekilde Karşılanması

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun "Harcırah verilecek kimseler" başlıklı 4'üncü maddesinde, Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetlilere harcırah verileceği;

"Harcırahın unsurları" başlıklı 5'inci maddesinde, harcırahın yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva ettiği;

"Muvakkat vazife harcırahı" başlıklı 14'üncü maddesinde, kurumlara ait bir vazifenin

ifası maksadıyla geçici olarak yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere vazife harcırahı olarak yol masrafı ile yevmiye verileceği ve ayrıca hamal, bagaj masrafları ile ikamet veya vazife mahalli ile havalimanı arasındaki nakil masraflarının ayrıca ödeneceği;

"Yurtdışında verilecek gündeliklerin miktarı" başlıklı 34'üncü maddesinde, Kanun gereğince verilecek yurtdışı gündeliklerinin miktarının, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tayin olunacağı, geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemelerin gündeliklerinden indirileceği belirtilmektedir.

20 Ocak 2017 tarih ve 29954 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2016/9715 sayılı "Yurtdışı Gündeliklerine Dair" Bakanlar Kurulu Kararı ile yurtdışına görevleri dolayısıyla gönderilenlerin 2017 yılında alabilecekleri harcırah miktarları belirlenmiştir.

Özetle, 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve mezkûr Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca geçici görevle başka bir ülkede görevlendirilen personele verilen yevmiyenin, personelin memuriyet mahallinden ayrılmaları nedeniyle geçici memuriyet mahallinin şartlarına intibakı için yapmış oldukları iaşe ve ibate giderleri için ödenen gündeliği ifade ettiği; ayrıca bu personelin uçak, havalimanı ile ikamet yeri arası transfer giderlerinin de yine Kanun kapsamında İdare tarafından ödendiği; kişilerin bagaj, hamal vb. giderlere katlanması halinde bu giderlerin de Kanun kapsamında İdare tarafından karşılandığı açıktır.

2018 mali yılına ilişkin hesap ve işlemlerin incelenmesi sonucunda; İdarenin bazı yurtdışı fuar, kongre ve organizasyon işleri kapsamında hizmet satın alındığı, alınan hizmetin kapsamına fuara katılacak personelin ulaşım, konaklama, rehberlik hizmeti ile yeme-içme giderlerinin de dâhil edildiği, ayrıca söz konusu personelden bazılarına gidiş ve dönüş günleri için, bazılarına ise görevde bulundukları tüm günler için harcırah ödemesi yapıldığı tespit edilmiştir. Söz konusu tespitler 2016 ve 2017 yılı Sayıştay Raporlarında da yer almasına rağmen halen devam etmektedir.

4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca pazarlık yoluyla veya 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca doğrudan temin yoluyla hizmet satın alınması, bu hizmet kapsamına da zaten 6245 sayılı Harcırah Kanunu uyarınca karşılanması gereken ulaşım, konaklama, transfer, yeme-içme gibi harcamaların dâhil edilmesi,

www.balioglu.net

belirtilen uygulama ile Harcırah Kanunu'nun devre dışı bırakılması ve Kanun uyarınca ödenmesi mümkün olmayan veya sınırlı olan bazı harcamaların Kanun'a aykırı bir şekilde karşılanması anlamına gelecektir. Ayrıca Kurum bütçesinden ödenmesi mümkün olmayan şehir içi araç temini, mihmandarlık hizmeti, seyahat sigortası gibi harcırah mevzuatı kapsamında olmayan harcamaların hizmet kapsamına dâhil edilmesi kamu giderlerinde mevzuata aykırı olarak artışa sebebiyet vermektedir.

Örneğin; 16-23 Mart 2018 tarihleri arasında Brezilya'da düzenlenen 8. Dünya Su Forumunda, İdare tarafından doğrudan temin ile organizasyon hizmeti satın alınmıştır. İşin teknik şartnamesinde, foruma katılacak olan personelin *"tüm seyahat giderleri, tüm konaklama giderleri, forum kayıt bedeli, yurtdışı çıkış harç pulu, seyahat sağlık sigortası masraflarının yüklenici tarafından karşılanması gerekmektedir."* denilerek seyahat sağlık sigortası gibi Harcırah Kanunu ile hiçbir ilgisi olmayan bireysel sigorta poliçe ödemelerini dahi kapsam içerisine alan bir hizmet satın alma işlemi gerçekleştirildiği, ayrıca tüm giderler hizmet alımı kapsamında karşılanmasına rağmen foruma katılan personele harcırah ödemesi de yapıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

14-18 Mayıs 2018 tarihleri arasında Almanya'da düzenlenen Çevre Teknolojileri Fuarı için pazarlık usulü ihale ile, 25-28 Haziran 2018 tarihleri arasında Filistin'de düzenlenen 1. Dünya Su Forumu katılımı için doğrudan temin yöntemi ile organizasyon hizmet alımı yapılmıştır. Söz konusu hizmet alımlarında, otel konaklamalarının da hizmet alımı kapsamına alınarak ödenebilecek konaklama giderlerine ilişkin mevzuatla belirlenen sınırlamaların bertaraf edildiği, Harcırah Kanunu'nun kapsamında olmayan ve ödenmesi mümkün olmayan şehir içi ulaşım giderlerinin hizmet alımı kapsamına dahil edildiği görülmüştür.

Sonuç olarak, geçici görevle gerek yurt içinde gerek yurt dışında görevlendirilen personelin 6245 sayılı Kanun uyarınca müstahak oldukları harcırahı almaları, bu tutarların ilgili bütçe tertibinden ödenmesi, 6245 sayılı Kanun uyarınca hesaplanması ve ödenmesi gereken unsurların "hizmet alımı" kapsamına dahil edilerek Kanun uyarınca belirlenen kural ve limitlerin aşılmaması, ayrıca söz konusu hizmet kapsamına görevlendirme ve faaliyet ile ilgisi bulunmayan harcama kalemlerinin dahil edilmemesi hem kamu kaynaklarının verimli kullanılması hem de hukuka uyarlık açısından önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda bahsi geçen; *"4734 sayılı Kanunun 21. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca pazarlık yoluyla veya 22. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca doğrudan temin yoluyla hizmet satın alınması, bu hizmet kapsamına da zaten*

6245 sayılı Harcırah Kanunu uyarınca karşılanması gereken ulaşım, konaklama, transfer, yeme-içme gibi harcamaların dâhil edilmesi Harcırah Kanunu'nun devre dışı bırakılması ve Kanun uyarınca ödenmesi mümkün olmayan veya sınırlı olan bazı harcamaların Kanun'a aykırı bir şekilde karşılanması anlamına gelecektir" cümlesinden hareketle Harcırah Kanunu gereğince ödenmesi gereken "gündeliklerin" de hizmet alımı kapsamında ödendiği izlenimi verilmektedir. Oysa gündelikler firmalar tarafından ödenmemektedir. Kaldı ki; ihale kapsamına gündelikler de dahil edilmemektedir. Gündeliklerin ödenmesi yükümlülüğü görevlendirmeyi yapan İdareye ait olup, bunun ilgili kanun hükmü gereğince ödenmesi gerekmektedir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun temel ilkeleri 5.maddede sıralanmış olup, (f) ve (g) fıkraları aşağıdaki gibidir.;

"Kamu malî yönetimi ekonomik, malî ve sosyal etkinliği birlikte sağlayacak şekilde kamusal tercihlerin oluşması için gerekli ortamı yaratır."

Kamu idarelerinin mal ve hizmet üretimi ile ihtiyaçlarının karşılanmasında, ekonomik veya sosyal verimlilik ilkelerine uygun olarak maliyet-fayda veya maliyet-etkinlik ile gerekli görülen diğer ekonomik ve sosyal analizlerin yapılması esastır."

www.balioglu.net

Bulguda örnek verilen; 14-18 Mayıs 2018 tarihleri arasında Almanya'nın Münih şehrinde düzenlenen dünyanın en büyük Arıtma Sistemleri, Atık Su, Katı Atık, Geri Dönüşüm ve Çevre Teknolojileri Fuarına (IFAT 2018) İdaremizin faaliyet alanıyla ilgili yeni teknolojileri yerinde görmek amacıyla farklı birimlerden 27 personel ile katılım sağlamıştır.

Söz konusu etkinliğe katılımın bireysel olarak organize edilmesi durumu ile toplu olarak organize edilmesi durumunun maliyeti ile ilgili çalışma ve analiz yapılmıştır. Bireysel organize edilmesi durumunda uçak bileti ile konaklama hizmetinin grup indiriminden faydalanılamayacağı, havalimanı – konaklama/etkinlik mekanı transferlerinin bireysel olarak sağlanacağı anlaşılmıştır. Kafile bütünlüğünün sağlanması, havalimanı transferlerinin topluca yapılması ve grup indirimi gibi kazanımlardan faydalanılması için etkinliğe katılımın toplu olarak organize edilmesinin maliyet yönünden daha uygun olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak; daha ekonomik olması hasebiyle etkinliğe katılım organizasyonu için hizmet alımı yapılması uygun görülmüştür. Bu uygulama ile kurumun ekonomik menfaatleri korunması amaçlanmıştır. " denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; gündeliklerin idarece

ödendiği, daha ekonomik olması hasebiyle etkinliğe katılım organizasyonu için hizmet alımı yapılması uygun görüldüğü, bu uygulama ile kurumun ekonomik menfaatlerinin korunması amaçlandığı belirtilmiştir.

Bulgumuzda ise 6245 sayılı Harcırah Kanunu uyarınca ödenmesi mümkün olmayan harcamaların hizmet alımı kapsamına dahil edilerek mevzuata aykırı hareket edildiğinden bahsedilmişti.

Bulgu metninde vurgulanan husus; şehir içi araç temini, mihmandarlık hizmeti, seyahat sigortası gibi harcırah mevzuatı kapsamında olmayan harcamaların hizmet alımı kapsamına dâhil edilerek 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun bertaraf edilmesidir. Ayrıca kamu idaresi cevabında iddia edildiği gibi gündeliklerin hizmet alımı kapsamında ödendiğine dair herhangi bir ifade de bulgu metninde yer almamaktadır.

Kaldı ki kamu idaresi cevabında bulgu konusu ile ilgili herhangi bir açıklama bulunmamaktadır. Bulgu metninde, bulgu konusu hususa dair üç (3) adet örnek varken, kamu idaresi cevabında bunlardan yalnızca birine ilişkin açıklama yapılmıştır. Seyahat sağlık sigortası, mihmandarlık hizmeti gibi 6245 sayılı Harcırah Kanunu uyarınca ödenmesi mümkün olmayan harcama kalemlerinin hizmet alımına dahil edilmesinin, kamu idaresi cevabında iddia edildiği gibi "kurumun ekonomik menfaatlerinin korunması" amacına hizmet etmediği açıktır. Söz konusu açıklamada her ne kadar hizmet alımı ile yapılmasının daha ekonomik olduğu düşünülerek yapıldığı belirtilmiş olsa da 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun kapsamında yer almayan harcamaların hizmet alımı yoluyla yapılmasının kamu idaresine ilave mali külfet getireceği aşikar olduğundan bu yöndeki açıklamalar yeterli görülmemiştir.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: İdarede Görev Yapan Kadrolu İşçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Düzenli Olarak Kullandırılmaması

4857 sayılı İş Kanunu'nun *"*Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri*"* başlıklı 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği;

*"*Yıllık ücretli iznin uygulanması*"* başlıklı 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu;

*"*Sözleşmenin sona ermesinde izin ücreti*"* başlıklı 59'uncu maddesinde iş

www.balioglu.net

sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği;

"İzinlere ilişkin düzenlemeler" başlıklı 60'ıncı maddesinde ise yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağının, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağının, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usullerin ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şeklinin nasıl olacağının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir Yönetmelik ile gösterileceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan 4857 sayılı Kanun'un yıllık ücretli izin hakkını düzenleyen maddelerine göre işçilerin yıllık ücretli izin hakkından feragat etmesine cevaz verilmemekte, işverenin de işçilere sürekli bir şekilde yıllık izin vermesi zorunlu tutulmaktadır. Aksi bir uygulamada, hem işçi yıllık dinlenme sürelerini gerçekleştirmeyerek Kanun hükümleri ile ulaşılmak istenen amaca aykırı işlem yapılmakta hem de işçi emekli olduğunda veya iş sözleşmesi son bulduğunda yasa hükmü gereği yıllık ücretli izin hakkı ücret alacağına dönüşmektedir.

www.balioglu.net

Kullanılmayan izinlerin son ücret üzerinden ödenmesi, işçilerin izin kullanmaktan kaçınarak feragat edebilmelerine neden olmaktadır. Kurum veya birim yetkililerinin buna izin vermemesi, Anayasal bir hak olan izni, işçilere kullandırması gerekir. Zira birikmiş izin alacaklarının ücrete dönüşmesi halinde, kurum bütçesine mali açıdan yüksek tutarlı bir yük getirdiği açıktır.

2018 mali yılına ilişkin hesap ve işlemlerin incelenmesi sonucunda; İdare bünyesinde 3.687 kadrolu işçinin görev yaptığı, görev yapan işçilerden 1.957 kişinin yıllık ücretli izin hakkı bulunduğu, yıllık ücretli izin hakkı bulunan bu işçilerden 1'inin 300 iş gününün üzerinde, 5'inin 200 ila 300 iş günü arasında, 45'inin 100 ila 200 iş günü arasında, 17'sinin ise 90 ila 100 iş günü arasında yıllık ücretli izin hakkı bulunduğu; ayrıca, 1.957 kişinin toplam 51.158 iş günü yıllık ücretli izin hakkına sahip olduğu, 51.158 iş gününden 7.316'sının ise 1992-2012 yılları arasında hak kazanılan ücretli yıllık izinlerden.oluştuğu tespit edilmiştir.

İşçilere ücretli yıllık izinlerinin mevzuat ve sözleşme hükümlerinin öngördüğü şekilde kullandırılması, bu suretle Kurum için ileride doğması muhtemel ödeme yükünün önüne geçilmesi ve 4857 sayılı Kanun'un işçilerin dinlendirilmesi ile ulaşmak istediği amaca uygun

hareket edilmesi açısından daha uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlgi bulguda, "İdare bünyesinde görev yapan 3.687 kadrolu işçi bulunduğu, bu işçilerden ücretli yıllık izin hakkı bulunan 1.957 kişi olduğu, yıllık ücretli izin hakkı bulunan bu işçilerden 1'inin 300 işgünü üzerinde, 5'inin 200 ila 300 işgünü arasında, 45'inin 100 ila 200 işgünü arasında, 17'sinin ise 90 ila 100 işgünü arasında yıllık ücretli izin hakkı bulunduğu ayrıca 1.957 kişinin toplam 51.158 işgünü yıllık ücretli izin hakkına sahip olduğu, 51.158 işgününden 7.316'sının ise 1992-20125 yılları arasında hak kazanılan yıllık ücretli izinlerden oluştuğu tespit edilmiştir" denilmektedir.

Bu tespit çerçevesinde işçi personelin hak ettikleri yıllık izinlerini bir program dahilinde hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi için 22.01.2018 tarihli ve E.20170167685 sayılı Tebliğ gereğince, 2018 Şubat ayından itibaren işçi personelin geçmiş yıllara ait yıllık izinlerinin kullandırılmasına başlanmıştır.

17.05.2019 tarihi itibari ile İdaremiz bünyesinde görev yapan işçilerden ücretli yıllık izin hakkı bulunan işçi personel sayısının 1.957 kişiden 1.472 kişiye düştüğü, yıllık ücretli izin hakkı bulunan bu işçilerden 300 iş günü ve üzerinde ücretli yıllık izni bulunan personelin kalmadığı, 100 ila 200 işgünü arasında 45 işçi personel var iken bu sayının 37'ye düştüğü, 90 ila 100 işgünü arasında yıllık ücretli izin hakkı bulunan 17 kişi var iken bu sayının ise 16'ya düştüğü görülmektedir.

Ayrıca toplam 51.158 işgünü yıllık ücretli iznin 39.013'a düştüğü, 1992-2012 yılları arasında hak kazanılan yıllık ücretli izinlerin ise 7.316 işgününden 5.963 iş gününe düştüğü bilgisi kayıtlarımızda yer almaktadır.

Görüldüğü üzere işçi personelimize ait biriken yıllık izinlerin kullandırılmasına yönelik başlatılmış olan çalışmalarla kullanılmamış işçi ücretli izinlerinde düşüş devam etmekte olup, uygulama İnsan Kaynakları Şube Müdürlüğü'nce sıkı bir şekilde takip edilmek suretiyle öngörülen amacı gerçekleştirilmesi sağlanacaktır. " denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

BULGU 5: İhale İlanının Yenilenmesini Gerektiren Değişiklikler İçin Zeyilname Düzenlenmesi

İhaleye katılım yeterlik şartları arasında yer alan benzer iş olarak kabul edilecek işlerin mevzuata aykırı bir şekilde değiştirilerek ihale konusu iş ile herhangi bir ilgisi olmayan hizmetlerin sonradan benzer iş kapsamına alındığı, ayrıca mevzuat gereği ihale ilanının yenilenmesini gerektiren bu düzenlemenin zeyilname ile yapılarak temel ihale usullerine aykırı hareket edildiği tespit edilmiştir:

A) İhale konusu hizmetle ilgisi olmayan işlerin benzer iş olarak ihale yeterlik şartları arasına eklenmesi

Açık ihale usulü ile ihale edilen 2018/209106 ihale kayıt no.lu "Deniz Uçağı Kiralaması İşi" 03.05.2018 tarihinde Kamu İhale Bülteninde ilan edilmiş, söz konusu ilan metninin "Bu ihalede benzer iş olarak kabul edilecek işler" başlıklı 4.4'üncü maddesinin 4.4.1 no.lu bendinde aynen *"Her türlü helikopter ve uçak kiralama işleri birlikte veya ayrı ayrı benzer iş olarak kabul edilecektir*." düzenlemesine yer verilmiş olup, aynı yeterlik kriteri ihaleye ait idari şartnamenin "İhaleye Katılabilmek İçin Gereken Belgeler ve Yeterlik Kriterleri" başlıklı 7'nci maddesinin 7.6.1 no.lu bendinde de belirtilmiştir.

İhale konusu işe ilişkin olarak 09.05.2018 tarihinde yayımlanan 1 no.lu zeyilname ile, idari şartnamenin 7.6.1 numaralı maddesi, "*Her türlü helikopter veya uçak kiralama işleri, çevresel risk ve tehditlerin giderilmesine yönelik yapılmış hizmet veya hizmetleri yapmış olmak birlikte veya ayrı ayrı benzer iş olarak kabul edilecektir*." şeklinde değiştirilmiştir.

İhale konusu işte teklif sunan tek istekli durumunda olan hizmet sunucusunun İdareye sunmuş olduğu iş bitirme belgesi incelendiğinde de, söz konusu belgenin yeterlik kriterleri arasına zeyilname ile sonradan eklenen ve uçak kiralama işi ile herhangi bir ilgisi olmayan çevresel risk ve tehditlerin giderilmesi işi kapsamında olan "Tehlikeli atık ara depolama tesisinde toplanacak atıkların bertaraf edilmesi hizmet alımı"na ilişkin olduğu görülmektedir.

Hava taşıtı kiralama hizmeti ile herhangi bir bağlantısı olmayan, tamamen farklı bir ihtisas alanı olan atık bertarafı hizmetlerinin benzer iş olarak sayılmasında mevzuata uyarlık bulunmadığı açıktır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinin ilgili kısmında, "*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit*

www.balioglu.net

muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur…" denilmektedir.

İdarenin, belli isteklilerin ihaleye katılımını temin etmek amacıyla ihale dokümanında keyfi ve doğrudan belli isteklilere yönelik değişiklikler yapmasının, eşit muamele ve güvenirlik ilkelerini zedeleyici bir yaklaşım olduğu değerlendirilmektedir.

B) Düzeltme ilanı gerektiren değişikliklerin zeyilname ile yapılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "İhale dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması" başlıklı 29'uncu maddesinin ilgili kısmında aynen; "*İlân yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek önceki ilânlar geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilân olunur.*

Ancak, ilân yapıldıktan sonra, tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi veya isteklilerce yazılı olarak bildirilmesi halinde, ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ihale dokümanı alanların tamamına gönderilir…" denilmektedir.

Diğer yandan, Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "İhale ve ön yeterlik dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması" başlıklı 26'ıncı maddesinin ilgili kısmında ise aynen; *İlan yapıldıktan sonra ihale ve ön yeterlik dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek önceki ilanlar geçersiz sayılır ve ihale yeniden aynı şekilde ilan olunur. Ancak, teklif ve başvuruların hazırlanmasını etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi ya da idareye yazılı olarak bildirilmesi halinde, zeyilname düzenlenmek suretiyle dokümanda değişiklik yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin zeyilname, ihale veya son başvuru tarihinden en az on gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde doküman alanların tamamına bildirim ve tebligat esasları çerçevesinde gönderilir. Ancak, belirlenen maddi veya teknik hataların veya eksikliklerin ilanda da bulunması halinde ise ihale sürecine devam edilebilmesi, Kanunun 26'ncı maddesine göre düzeltme ilanı yapılması ile mümkündür...*" düzenlemesi yer almaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıda değinilen mevzuat düzenlemesinden de anlaşılacağı üzere, ihale ilanında yer alan hata veya eksiklilerin tespiti halinde ihale sürecine devam edilebilmesinin koşulu, düzeltme ilanı yapılmasıdır. Çünkü ilana yansıyan hususlar, isteklilerin ihaleye katılıp katılmama noktasındaki tercihlerini etkileyebilecek niteliktedir. Ancak İdare tarafından düzeltme ilanı yapılmamış, yalnızca ihale dokumanı satın alanlara zeyilname gönderilmiştir. Bu durum, başta eşit muamele ve güvenirlik olmak üzere, 4734 sayılı Kanun'da sayılan temel ihale ilkelerine aykırı olup, ihalenin iptalini gerektirmektedir. Zira Kamu İhale Kurumunun 2008/UH.Z719 ve 2013/UH.II-1206 sayılı kararlarında da düzeltme ilanı ile yapılabilecek değişikliklerin zeyilname ile yapılması, ihale iptal sebebi olarak değerlendirilmiştir.

Yukarıda belirtilen "Deniz Uçağı Kiralaması İşi" ihalesinde "benzer iş" tanımında yapılan değişikliğin, mevzuatta belirtildiği gibi "maddi veya teknik hata veya eksiklik" olmadığı açıktır. Zira ihale konusu iş uçak kiralama ise, benzer işin de uçak veya helikopter kiralama işi olması gerektiği doğal ve aşikârdır. Benzer iş tanımının bazı istekliler lehine genişletilmesinin ise herhangi bir maddi veya teknik hata veya eksikliğin giderilmesine yönelik bir işlem olmadığı da ortadadır.

www.balioglu.net

Maddi veya teknik hata veya da eksiklik olmadığı açık olmakla birlikte, söz konusu benzer iş tanımı değişikliği bu kapsamda değerlendirilse bile; ihale konusu işte benzer iş tanımının ihale ilanında da yapılmış olması sebebiyle, ihale sürecine devam edilebilmesi söz konusu değişiklik için düzeltme ilanı yapılmasına bağlıdır.

Sonuç olarak, İdarece yürütülen ihalelerde, temel ihale ilkelerine uygunluğun sağlanması açısından, tüm isteklilere eşit bir rekabet ortamı sağlanmalı ve belli istekliler için kolaylaştırıcı düzenlemeler yapılmamalı, ihale dokumanı üzerinde yapılabilecek değişikliklere ilişkin olarak ise mevzuatta belirlenen usul ve esaslara riayet edilmelidir.

Kamu idaresi cevabında; "Söz konusu bulguda ihaleye katılım yeterlilik şartları arasında yer alan benzer iş olarak kabul edilecek işlerin mevzuata aykırı bir şekilde değiştirilerek ihale konusu iş ile herhangi bir ilgisi olmayan hizmetlerin sonradan benzer iş kapsamına alındığı, ayrıca mevzuat gereği ihale ilanının yenilenmesini gerektiren bu düzenlemenin zeyilname ile yapılarak temel ihale usullerine aykırı hareket edildiği iddialarında bulunulmuştur.

A) İhale Konusu Hizmetle İlgisi Olmayan İşlerin Benzer İş Olarak İhale Yeterlik Şartları Arasına Eklenmesi

Söz konusu ihale 2018/209106 ihale kayıt numaralı "Deniz Uçağı Kiralaması" işidir.

Söz konusu işin ihale dokümanları içerisinde yer alan H.18.2.19.1.R1 nolu teknik şartnamesinde görüleceği üzere bu iş ile yapılmak istenen deniz uçağı ile İstanbul' a su temin edilen baraj havzaları, İstanbul sınırındaki kıyı şeridi ve Haliç dahil olmak üzere çevresel risk ve tehditlerin giderilmesine yönelik denetim ve kontrol işlerini yapmaktır. Dolayısıyla ihale dokümanı bir bütün olarak incelendiğinde iş ile asıl yapılmak istenen çevresel risk ve tehditlerin giderilmesi olduğu için İdaremiz ihaleye çıkarken yazmış olduğu asıl işin kendisi olan benzer iş tanımını genişleterek zeyilname ile genişletilmiş benzer işleri yazmış ve bunu da mevzuata uygun olarak düzeltme ilanı ile bütün istekli olabileceklere duyurmuştur. İhale 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 19. maddesi olan açık ihale usulüyle gerçekleştirildiği için de İdaremiz bu değişiklikle bu şartları taşıyan bütün isteklilerin ihaleye katılımının sağlanmasının yolunu açmıştır.

Ayrıca Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 3' üncü maddesinde benzer iş *"a) Benzer iş: İhale konusu iş veya işin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren, aynı veya benzer usullerle gerçekleştirilen, teçhizat, ekipman, mali güç ve uzmanlık ile personel ve organizasyon gerekleri bakımından benzer özellik taşıyan işleri,"* olarak tanımlanmıştır.

4734 sayılı Kanun ve Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri incelendiğinde iş deneyimi aranması halinde benzer iş kapsamında aranacak esas kriterin ihale konusu iş veya işin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren, aynı **veya benzer usullerle gerçekleştirilen, teçhizat, ekipman, mali güç ve uzmanlık ile personel ve organizasyon gerekleri bakımından benzer özellik gösterip göstermediği olduğu**, dolayısı ile hizmet alımı ihalelerinde yukarıda açıklanan kriterleri sağlaması halinde bu işlere ilişkin belgelerin sunulabileceği değerlendirilmektedir. Bu konu ile alakalı olarak İdaremizce 2014 yılında gerçekleştirilen ihalede, İdaremizce yazılmış olan benzer iş tanımının Kamu İhale Kurumuna itirazen şikayet başvurusu yapılarak şikayet konusu edildiği ve Kamu İhale Kurulunun bu şikayet üzerine almış olduğu 2014/UH.III-3120 nolu kararı da benzer işlerin yazılırken hangi kriterlerin göz önünde bulundurulması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır. Bulguya konu ihalemizde İdaremiz tarafından, İdari şartnamenin 7.6'ncı maddesi uyarınca asıl iş kapsamında olan her türlü helikopter veya uçak kiralama işlerinin yanında çevresel risk ve tehditlerin giderilmesine yönelik yapılmış olan hizmet veya hizmetleri gerçekleştiren iş deneyimine sahip isteklilerin ihaleye katılabilmesi öngörülmüş olup çevresel risk ve tehditlerin tespiti ve giderilmesi işlerinin özellik arz etmesi nedeniyle bu işler farklı uzmanlık alanları içermediği için bu sayede ihaleye katılımı ve rekabeti artırıcı etkisinin olacağını göz önünde bulundurarak benzer iş tanımını mevzuata uygun olarak zeyilname ve

www.balioglu.net

düzeltme ilanı ile genişletmiştir.

Yukarıda yapılan bütün açıklamalardan da görüleceği üzere bulguda iddia edilen ihale dokümanında keyfi ve doğrudan belli isteklilere yönelik değişiklik yapılması gerçeği yansıtmamakta olup bunun aksine 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 5'inci maddesine uygun olarak rekabetin artırılması hedeflenmiştir. Dolayısıyla iş uhdesinde bırakılan firmanın yeterlilik belgeleri üzerinde gidilerek bu yorumun yapılması ihale mevzuatının temel mantığına aykırı bir durum olduğu hususu göz önünde bulundurulduğunda, İdaremizce yapılan uygulamanın doğru olduğu görülecektir.

B) Düzeltme İlanı Gerektiren Değişikliklerin Zeyilname ile Yapılması

Bulguya konu ihalenin ilanı 03.05.2018 tarihinde 3603 sayılı Kamu İhale Bülteninde yayımlanmış olup ihale tarihi 01.06.2018 tarihi olarak belirlenmiştir. Daha sonra İdaremizce rekabetin genişletilmesi ve ihaleye daha fazla isteklinin katılımını sağlamak amacıyla 09.05.2018 tarihinde zeyilname düzenlenmiş, bu değişiklik ihale ilanında yer alan bir husus olduğu için de aynı gün düzeltme ilanı EKAP sistemi üzerinden Kamu İhale Kurumuna gönderilmiş ve 11.05.2018 tarihinde düzeltme ilanı 3609 sayılı Kamu İhale Bülteninde yayımlanmıştır. Burada açıklanan bütün hususlara ilişkin bilgi ve belgelere https://ekap.kik.gov.tr/EKAP/Ortak/IhaleArama adresinden söz konusu işin 2018/209106 nolu ihale kayıt numarası yazılarak ulaşılabilecektir.

www.balioglu.net

Yukarıda yapılan açıklamadan görüleceği üzere ihale ile alakalı bütün iş ve işlemler 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılmış olup bulguda sözü edildiğinin aksine, İdaremizce doğru uygulama yapılmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; ihale konusu iş ile asıl yapılmak istenenin çevresel risk ve tehditlerin giderilmesi olduğu, yapılan benzer iş tanımlamasının mevzuattaki benzer iş tanımına uygun olduğu, bulgu konusu ihaleye ilişkin olarak düzeltme ilanı yapıldığı belirtilmiştir.

Bulgumuzda ise yapılan benzer iş tanımlamasının mevzuata aykırı olduğundan bahsedilmişti.

Bulgunun (B) bölümüne istinaden verilen kamu idaresi cevabında bulgu konusu ihaleye ilişkin düzeltme ilanının yapılmış olduğu anlaşıldığından denecek kalmamıştır.

Bulgunun (A) bölümüne ilişkin olarak ise söz konusu ihaleye ilişkin H.18.2.19.1.R1 nolu teknik şartnamenin "Konu ve Kapsam" başlıklı 1'inci maddesindeki hüküm aynen " Bu şartname, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel

Müdürlüğünün, İstanbul'a temin edilen su havzaları, İstanbul Sınırındaki kıyı şeridi ve Haliç dahil olmak üzere denetim ve kontrol işlerini yapmak üzere deniz uçağı kiralanması ile ilgili hususları içerir." şeklinde olup, kamu idaresi cevabında belirtildiği gibi "çevresel risk ve tehditlerin giderilmesine yönelik" şeklinde herhangi bir ibare bulunmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında ayrıca; bulgu konusu ihalenin asıl konusunun çevresel risk ve tehditlerin giderilmesi olduğundan bahsedilmiş, Hizmet Alım İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'ndeki benzer iş tanımının, idarece belirlenen benzer iş tanımlamasına uygun olduğu iddia edilmiştir.

Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 3'üncü maddesinde benzer iş, *"İhale* konusu iş veya işin bölümleriyle nitelik ve büyüklük bakımından benzerlik gösteren, aynı veya benzer usullerle gerçekleştirilen, teçhizat, ekipman, mali güç ve uzmanlık ile personel ve organizasyon gerekleri bakımından benzer özellik taşıyan işler olarak tanımlanmıştır.

İhale konusu iş hava taşıtı kiralaması işi olup, teçhizatı, ekipman ve personeli ihale dokümanından da görüleceği üzere hava taşıtı ve bu taşıtı sevk ve idare edecek mürettebattır. Ancak ihale üzerinde bırakılan isteklinin iş deneyim belgesinde yer alan benzer işin konusu ise bulgu metninde de belirtildiği üzere, "Tehlikeli atık ara depolama tesisinde toplanacak atıkların bertaraf edilmesi hizmet alımı" işidir.

İhalenin konusunu oluşturan hava taşıtı kiralanması işindeki teçzihat ve personel ile katı atık bertaraf tesisinde kullanılacak teçzihat ve personelin; hatta yapılan işin birbirinden tamamen farklı olduğu aşikardır. Hal böyle iken çevresel risk ve tehditlerin giderilmesi işinin hava taşıtı kiralanması işinde benzer iş olarak kabul edilmesinin hayatın akışına aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kaldı ki, kamu idaresi cevabında iddia edildiği gibi çevresel risk ve tehditlerin giderilmesi işi, hava taşıtı kiralamasında benzer iş olarak değerlendiriliyor ise bu kapsamdaki işlerin ilk ihale ilanında yer almayıp sonradan eklenmesi, ihale üzerinde bırakılan isteklinin ise bu kapsamdaki bir iş deneyim belgesi ile ihaleye katılması bulguda yer alan tespitleri doğrular niteliktedir.

Sonuç olarak, idarece yürütülen ihalelerde, idarenin ihtiyaçlarını en uygun isteklilerden ve mevzuata uygun şekilde karşılayabilmesini sağlayacak düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Kesinleşen Sayıştay İlam Hükümlerinin Yerine Getirilmemesi

Anayasa'nın 160'ıncı maddesinde sorumluların hesap ve işlemlerinin kesin hükme bağlanmasının Sayıştay tarafından yapılacağı, bu kesin hükümler hakkında idari yargıya başvurulamayacağı ifade edilmiştir. Ayrıca 164'üncü maddesinde Sayıştay tarafından hesap yargılaması yapıldığı açıkça belirtilmiştir.

Gerek 832 sayılı mülga Sayıştay Kanunu gerekse 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nda Sayıştay Daireleri tarafından yapılan yargılama sonucunda ilam düzenleneceği, ilamın tebliğden itibaren belli süreler içerisinde temyiz edilebileceği, Temyiz Kurulunca verilen kararların kesin olduğu, Sayıştay ilamlarının kesinleştikten sonra 3 ay (yeni Kanun'da doksan gün) içerisinde yerine getirileceği, ilamlarda gösterilen tazmin miktarı sorumlular tarafından rızaen ödenmez ise 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine başvurulacağı, ilam hükümlerinin yerine getirilmesinden ilamların gönderildiği kamu idarelerinin üst yöneticilerinin (en büyük amirlerin) sorumlu olduğu, Sayıştay ilamlarının infazını izlemeyen ve gereklerini yerine getirmeyenler hakkında "aylığın yarım ödenmesi", "görevden uzaklaştırma", "soruşturma" ve "kovuşturma" hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiştir. Ayrıca 832 sayılı mülga Sayıştay Kanunu'nun 65, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 78'inci maddesinde adli, idari ve askeri mahkemelerce verilen hükümlerin, Sayıştayın denetim yapmasına ve hükme bağlamasına engel olmadığı kesin bir şekilde hükme bağlanmıştır.

19.10.2006 tarih ve 26324 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 8'inci maddesinde kamu zararından doğan alacaklar için takibe yetkili birim tarafından alacak takip dosyası açılacağı, 9'uncu maddesinde Sayıştay ilâmına istinaden bildirilen kamu zararlarının ilâmda belirtilen sorumlular adına muhasebe hesaplarına kaydedileceği, 10'uncu maddesinde Sayıştay ilamlarının Sayıştay Kanunu'nda belirtilen usul ile tebliğ edileceği, tebliğe rağmen sorumlular tarafından süresinde rızaen ödenmeyen kamu zararlarına ilişkin alacak takip dosyalarının hükmen tahsil için kamu idaresini temsile yetkili hukuk birimine gönderileceği, 5'inci maddesinde ise Sayıştay ilamı ile hüküm altına alındığı halde rızaen ödenmeyen tutarların 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil edileceği belirtilmiştir.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nda mahkeme ilamı üzerine icra dairesine nasıl başvurulacağı ve ilamlı icralarda neler yapılacağı, ödeme, taksitlendirme ve haciz yöntemleri

www.balioglu.net

detaylı bir şekilde anlatılmıştır.

2018 mali yılına ilişkin hesap ve işlemlerin incelenmesi sonucunda; İdarenin 2006, 2007, 2008, 2009 ve 2012 yılları hesaplarının Sayıştay tarafından denetlendiği, bu denetimler sonucu oluşturulan raporların yargılanarak ilamların düzenlendiği; söz konusu ilam maddelerinde yer alan kamu zararlarından bir kısmının tahsil edildiği, bir kısmı için ise temyiz başvurusunda bulunulduğu; temyiz istemi sonuçlanmasına, kararlar kesinleşmesine ve 90 günlük sürenin çok üzerinde bir sürenin geçmesine rağmen 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerine göre tahsil yoluna başvurulmadığı tespit edilmiştir.

31.12.2018 tarihi itibariyle söz konusu yıllara ilişkin kesinleşmiş olmasına rağmen henüz tahsilât yapılmamış ve hükmen tahsil yoluna başvurulmamış tutarlara aşağıda yer alan tabloda ayrıntılı bir şekilde yer verilmiştir:

Tablo 4: Sayıştay İlamlarının İnfazı Hakkında Tablo

	Yıl	İlam No	Konu	Temyiz Tarihi	İlam Tutarı (Faiz Dahil) (TL)	Tahsil Edilen (Anapara+Faiz) (TL)	Kalan Tutar (TL)
1	2006-2	1050	Personel Ödemesi	30.05.2012	799.062,28	738.783,51	60.278,77
2	2006-4	1050	Personel Ödemesi	30.05.2012	415.514,06	403.012,42	12.501,64
3	2006-8	1050	Müfettiş Öht	30.05.2012	54.538,72	11.336,60	43.202,12
4	2007/7	1350	Müfettiş Öht	30.05.2012	42.888,32	3.502,59	39.385,73
5	2007/3	1350	Personel Ödemesi	30.05.2012	682.223,30	650.617,85	31.605,45
6	2007/4	1350	Personel Ödemesi	30.05.2012	1.503.073,74	1.464.254,41	38.819,33
7	2008/4	1502	Personel Ödemesi	4.10.2013	1.242.939,93	1.190.632,28	52.307,65
8	2008/3	1502	Personel Ödemesi	4.10.2013	287.977,67	263.624,28	24.353,39
9	2008-5	1502	Müfettiş Öht	4.10.2013	42.719,29	0,00	42.719,29
10	2009/1	1184	Personel Ödemesi	5.03.2015	1.840.933,01	1.683.449,86	157.483,15
11	2009/2	1184	Personel	5.03.2015	397.099,47	280.838,77	116.260,70

www.balioglu.net

			Ödemesi				
12	2009-5	1184	Müfettiş Öht	5.03.2015	93.513,38	18.326,75	75.186,63
13	2012/1	155	Personel Ödemesi	17.05.2016	1.224.784,18	1.177.311,42	47.472,76
14	2012-4	155	Müfettiş Öht	17.05.2016	56.675,99	7.124,24	49.551,75
TOPLAM					**8.683.943,31**	**7.892.814,98**	**791.128,36**

Tabloda gösterilen ve kesinleşen ilamlara ilişkin tutarların İcra İflas Kanunu hükümlerine göre ivedilikle takip ve tahsili gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; **"**2016 yılı Sayıştay denetim raporunda belirtilen kesinleşmiş Sayıştay ilam hükümleri toplamı 5.650.831,66.-TL iken, 2017 yılı içinde 4.595.648,28.-TL tahsilat yapılarak 1.055.183,38.-TL'ye düşürülmüştür.

2018 yılı içinde 264.055,02.-TL tahsilat yapılarak 791.128,36.-TL'ye düşürülmüştür.

30.04.2019 tarihi itibariyle ise 29.531,38.-TL daha tahsilat yapılarak kalan tutar 761.596,98.-TL'ye düşürülmüştür.

Bu bedellerin de tamamı personel ödemeleri ile ilgili olup, ilgililerden (ahizlerden) yasal yoldan tahsilatının yapılması için Hukuk Müşavirliğimize bildirilmiş ve Hukuk Müşavirliğimizce bahse konu bedellerin ilgililerinden yasal yoldan tahsili için icra takipleri ve davalar açılmıştır." denilmiştir.

Sonuç olarak Başkanlığımıza gönderilen kamu idaresi cevabında; bulguda belirtilen görüşler doğrultusunda uygulama yapılacağı ifade edildiğinden bu aşamada önerilecek başka bir husus bulunmamaktadır.

Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

İSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ					
2018 YILI BİLANÇOSU					
AKTİF HESAPLAR		2018 YILI	PASİF HESAPLAR		2018 YILI
I	DÖNEN VARLIKLAR		III	KISA VADELI YABANCI KAYNAKLAR	
A	Hazır Değerler	65.314.029,54	A	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	12.945.551,13
100	Kasa Hesabı	0,0	300	Banka Kredileri Hesabı	0,0
101	Alınan Çekler Hesabı	0,0	303	Kamu İdarelerine Malı Borçlar Hesabı	12.945.551,13
102	Banka Hesabı	99.777.849,18	304	Carı Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı	0,0
103	Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı	66.941.196,28	309	Kısa Vadeli Diğer İç Malı Borçlar Hesabı	0,0
104	Proje Özel Hesabı	0,0	B	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0,0
105	Döviz Hesabı	0,0	310	Carı Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı	0,0
106	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)	0,0	C	Faaliyet Borçları	464.490.566,24
108	Diğer Hazır Değerler Hesabı	0,0	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	464.490.566,24
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	32.477.376,64	322	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı	0,0
B	Menkul Kıymet Ve Varlıklar	0,0	D	Emanet Yabancı Kaynaklar	82.839.313,89
117	Menkul Varlıklar Hesabı	0,0	330	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	356.719,69
118	Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabı	0,0	333	Emanetler Hesabı	82.482.594,20
C	Faaliyet Alacakları	1.450.893.209,03	E	Alınan Avanslar	0,0
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	1.336.847.518,28	340	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0,0
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	114.045.690,75	349	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	0,0
122	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar	0,0	F	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	68.384.363,71
126	Verilen Depozito Ve Teminatlar Hs.	0,0	360	Ödenecek Vergi Ve Fonlar Hesabı	40.607.688,15

www.balioglu.net

127	Diğer Faaliyet Alacakları	0,0	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	12.173.354,36
D	**Kurum Alacakları**	0,0	362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	15.603.321,20
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	0,0	363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	0,0
137	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı	0,0	368	Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı	0,0
E	**Diğer Alacaklar**	**282.426.933,74**	**G**	**Borç Ve Gider Karşılıkları**	**148.626.320,14**
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	282.426.933,74	372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	105.657.915,83
F	**Stoklar**	**238.855.392,98**	379	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	42.968.404,31
150	İlk Madde Ve Malzeme Hesabı	236.750.229,14	**H**	**Gelecek Aylara Ait Giderler**	**942.979,96**
153	Ticari Mallar Hesabı	0,0	380	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı	683.027,25
157	Diğer Stoklar Hesabı	2.105.163,84	381	Gider Tahakkukları Hesabı	259.952,71
G	**Ön Ödemeler**	**14.311.280,61**	**I**	**Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar**	**8.134.079,25**
160	Is Avans Ve Kredileri Hesabı	0,0	391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı	0,0
161	Personel Avansları Hesabı	0,0	397	Sayım Fazlaları Hesabı	0,0
162	Bütçe Dışı Avans Ve Krediler Hesabı	14.311.280,61	399	Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	8.134.079,25
164	Akreditifler Hesabı	0,0	**IV**	**Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar**	
165	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans Ve	0,0	**A**	**Uzun Vadeli İç Mali Borçlar**	**184.228.403,56**
166	Proje Özel Hesb. Verilen Avans Ve Akreditifler	0,0	400	Banka Kredileri Hesabı	0,0
167	Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları	0,0	403	Kamu İdarelerine Malı Borçlar Hesabı	184.228.403,56
H	**Gelecek Aylara Ait Varlıklar**	**11.760,52**	404	Tahviller Hesabı	0,0
180	Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı	11.760,52	409	Uzun Vadeli Diğer İç Malı Borçlar Hesabı	0,0
I	**Diğer Dönen Varlıklar**	**137.413.939,10**	**B**	**Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar**	**0,0**
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	137.413.939,10	410	Dış Mali Borçlar Hesabı	0,0
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı	0,0	**C**	**Diğer Borçlar**	**636.545.668,71**
197	Sayım Noksanları Hesabı	0,0	429	Alınan Depozito Ve Teminatlar Hesabı	636.545.668,71

www.balioglu.net

II	**Duran Varlıklar**		438	Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı	0,0
A	**Menkul Kıymet Ve Varlıklar**	**0,0**	**D**	**Alınan Avanslar**	**19.272.807,14**
217	Menkul Varlıklar Hesabı	0,0	440	Alınan Sipariş Avansları Hesabı	0,0
218	Diğer Menkul Kıymet Ve Varlıklar Hesabı	0,0	449	Alınan Diğer Avanslar Hesabı	19.272.807,14
B	**Faaliyet Varlıkları**	**3.799.710,43**	**E**	**Borç Ve Gider Karşılıkları**	**958.804.210,57**
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	3.222.040,00	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	326.176.088,52
222	Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli Alacaklar	0,0	479	Diğer Borç Ve Gider Karşılıkları Hesabı	632.628.122,05
226	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	577.670,43	**F**	**Gelecek Yıllara Ait Gelirler**	**405.683,02**
C	**Kurum Alacakları**	**3.829.937.304,83**	480	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı	0,0
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar	3.829.937.304,83	481	Gider Tahakkukları Hesabı	405.683,02
D	**Mali Duran Varlıklar**	**143.874.828,03**	**G**	**Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar**	**121.131.197,25**
240	Malı Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler	53.244.707,31	499	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı	121.131.197,25
241	Mal Ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan	90.630.120,72	**V**	**Özkaynaklar**	**26.726.530.069,77**
E	**Maddi Duran Varlıklar**	**23.266.370.590,82**	**A**	**Net Değer Hesabi**	**17.104.216.999,86**
250	Arazi Ve Arsalar Hesabı	4.793.246.465,38	500	Net Değer Hesabı	17.104.216.999,86
251	Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	20.613.391.101,94	**B**	**Yeniden Değerleme**	**0,0**
252	Binalar Hesabı	4.579.455.155,01	522	Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	0,0
253	Tesis, Makine Ve Cihazlar Hesabı	224.531.439,88	**C**	**Geçmiş Yıllar Faaliyet**	**7.903.333.628,47**
254	Taşıtlar Hesabı	35.088.885,14	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	7.903.333.628,47
255	Demirbaşlar Hesabı	69.244.878,67	**D**	**Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları**	**0,0**
256	Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı	0,0	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0,0
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	11.970.915.777,76	**E**	**Dönem Faaliyet Sonuçları**	**1.718.979.441,44**
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	4.642.781.118,76	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	1.718.979.441,44
259	Yatırım Avansları Hesabı	279.557.323,80	591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu	0,0
F	**Maddi Olmayan Duran**	**0,0**			

www.balioglu.net

260	Haklar Hesabı	492.114.592,73			
264	Özel Maliyetler Hesabı	0,0			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	492.114.592,73			
G	**Gelecek Yıllara Ait**	**70.108,70**			
280	Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı	70.108,70			
H	**Diğer Duran Varlıkları**	**2.126,01**			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar Ve Maddi Duran	2.126,01			
297	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı	0,0			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	0,0			
	Aktif Toplam	**29.433.281.214,34**		**Pasif Toplam**	**29.433.281.214,34**

9	**Nazım Hesaplar**		**9**	**Nazım Hesaplar**	
90	**Ödenek Hesapları**		**90**	**Ödenek Hesapları**	
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,0	900	Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,0
901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,0	901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	0,0
905	Ödenekli Giderler Hesabı	0,0	905	Ödenekli Giderler Hesabı	0,0
906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak	0,0	906	Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak	0,0
907	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler	0,0	907	Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler	0,0
91	**Nakit Dışı Teminatlar**		**91**	**Nakit Dışı Teminatlar**	
910	Teminat Mektupları Hesabı	1.321.569.953,92	910	Teminat Mektupları Hesabı	0,0
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	0,0	911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	1.321.569.953,92
912	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	0,0	912	Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı	0,0
913	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	0,0	913	Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı	0,0
914	Alınan Teminat Mektupları Hesabı	113.263.276,67	914	Alınan Teminat Mektupları Hesabı	0,0

www.balioglu.net

915	Alınan Teminat Mektupları Karşılığı Hesabı	0,0	915	Alınan Teminat Mektupları Karşılığı Hesabı	113.263.276,67
92	**Taahhüt Hesapları**		**92**	**Taahhüt Hesapları**	
920	Gider Taahhütleri Hesabı	6.503.270.918,72	920	Gider Taahhütleri Hesabı	0,0
921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	0,0	921	Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı	6.503.270.918,72
94	**Değerli Kâğıt ve Özel Tahakkuk Hesapları**		**94**	**Değerli Kâğıt ve Özel Tahakkuk Hesapları**	
948	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	6.479.083,05	948	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	0,0
949	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Emanetleri Hesabı	0,0	949	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Emanetleri Hesabı	6.479.083,05
99	**Diğer Nazım Hesaplar**		**99**	**Diğer Nazım Hesaplar**	
990	Kiraya Verilen İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri	1.247.730.776,25	990	Kiraya Verilen İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değeri	0,0
999	Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	0,0	999	Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	1.247.730.776,25
	TOPLAM	**9.192.314.008,61**		**TOPLAM**	**9.192.314.008,61**
	AKTİF GENEL TOPLAM	**38.625.595.222,95**		**PASİF GENEL TOPLAM**	**38.625.595.222,95**

İSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2018 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kodu					GİDERİN TÜRÜ	2016 YILI	2017 YILI	2018 YILI
	I	II	III	IV	V				
630	01					Personel Giderleri	542.701.034,74	607.764.363,87	629.725.167,21
630	02					Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet	106.319.358,40	110.144.355,13	122.297.042,52
630	03					Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.609.303.368,85	1.203.986.226,81	1.862.062.881,76
630	04					Faiz Giderleri	15.487,26	0,0	490.160,62

www.balioglu.net

630	05					Cari Transferler	118.039.168,65	1.677.457.026,19	892.219.446,79
630	11					Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	38.969.065,37	33.434.564,89	108.551.489,23
630	12					Gelirlerin Ret ve İadesinden	148.169.584,72	162.455.623,77	10.628.861,75
630	13					Amortisman Giderleri	239.304.439,24	610.482.900,29	586.757.340,29
630	14					İlk Madde ve Malzeme Giderleri	62.308.362,19	66.949.965,54	94.472.669,84
630	20					Silinen Alacaklardan Kaynaklanan	0,0	0,0	223.976.230,00
630	25					Kamu İd. Bedelsiz Olarak Devr. Mali Olmayan Var. Kayn Gid.	0,0	45.954,45	97.724,14
630	30					Proje Kapsamında Yapılan Carı Gıderler	508.767,68	0,0	0,0
630	99					Diğer giderler	13.821.877,76	1.879.663,07	15.340.472,24
						TOPLAM	**2.879.460.514,86**	**4.474.600.644,01**	**4.546.619.486,39**
Hesap Kodu	**Yardımcı Hesap Kodu**					**GELİRİN TÜRÜ**	**2016 YILI**	**2017 YILI**	**2018 YILI**
	I	**II**	**III**	**IV**	**V**				
600	01					Vergi Gelirleri	0,0	0,0	0,0
600	03					Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.590.667.464,80	4.804.847.616,76	5.433.998.151,97
600	04					Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel	1.753.030,69	0,0	312.734,52
600	05					Diğer Gelirler	681.973.479,34	736.297.570,87	775.841.618,04
600	11					Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	10.857.560,83	18.569.662,80	55.446.423,30
600	25					Kamu İd. Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olm. Var Elde Edİen Gel.	0,0	123.337,65	0,0

www.balioglu.net

						TOPLAM	**5.285.251.535,66**	**5.559.838.188,08**	**6.265.598.927,83**
							2016 YILI	**2017 YILI**	**2018 YILI**
						GİDERLER TOPLAMI	2.879.460.514,86	4.474.600.644,01	**4.546.619.486,39**
						GELİRLER TOPLAMI	6.265.598.927,83	5.559.838.188,08	**6.265.598.927,83**
						FAALİYET SONUCU	2.405.791.020,80	1.085.237.544,07	**1.718.979.441,44**

EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Tarifeler İçerisinde Olması Gereken Bazı Unsurların Bakım Bedeli Adı Altında Abonelerden Ayrıca Tahsil Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Mevzuata Aykırı Olarak İndirimli Su Tarifesi ve Ücretsiz Hizmet Bedellerinin Belirlenmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bağımsız İhale Edilmesi Gereken Bazı Yapım İşlerinin İş Artışı Yapılmak Suretiyle Mevcut Yüklenicilere Yaptırılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yapım İşi İhalelerinde İş Sağlığı ve Güvenliğine Dair Görevlendirmelerin Geç Yapılması veya Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşıt Temin ve Yönetiminde Uygulama Hataları Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Harcırah Ödemelerine İlişkin Uygulama Hatalarının Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Engelli ve Eski Hükümlü İstihdamı ile Sosyal Hizmetler Kanunu Uyarınca İstihdam Edilmesi Zorunlu Personel Hükümlerine Uyulmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurumun Lojmanları Üzerindeki Tasarrufunda Mevzuata Aykırı Hususların Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Sermaye Artırımı Kararından Sonra Sermaye Taahhütleri Hesabının Kullanılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net

Kurumda Görev Yapan Kadrolu İşçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Düzenli Olarak Kullandırılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu Konusu Hususa 2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporunun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde yer verilmiştir. Bulgu md: 4
İhale Mevzuatının Temel İlkelerine Riayet Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kesinleşen Sayıştay İlam Hükümlerinin Yerine Getirilmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususta kısmi düzeltmeler yapılmış, düzeltilmeyen hususa 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde yer verilmiştir. Bulgu Md: 6

www.balioglu.net

Koruma ve Güvenlik Memurlarına Kıyafet Alımı İşinde Maliye Bakanlığınca Belirlenen Standart Fiyatların Göz Önünde Bulundurulmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurum Memur Personelinin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Mevzuata Aykırı Olarak Uzun Süreli Görevlendirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurum İşçi Personelinin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Mevzuata Aykırı Olarak Görevlendirilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Personel Ödemelerinde Hatalı Gelir Vergisi Uygulamalarının Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Muayene ve Kabul İşlemleri İçin Mevzuatta Belirlenen Sürelere Riayet Edilmemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İçme Suyu Arıtma Tesislerinden Bir Kısmında Kullanılan Elektriğin Sanayi Tarifesi Yerine Ticarethane Tarifesi Üzerinden Ödenmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Hak Etmediği Halde Aile Yardım Ödeneği Alan veya Asgari Geçim İndiriminden Yararlanan Memurlar Hakkında Tespit Yapılmasına Rağmen İşlem Başlatılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Elektrik Enerjisi Alımlarında Mevzuata Aykırı Olarak Elektrik Tüketim Vergisi Ödenmesi	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde yer almıştır. Bulgu Md: 1

www.balioglu.net

Çevre Temizlik Vergisine Uygulanan Gecikme Zammından Katma Değer Vergisi Tahsil Edilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Harcırah Kanunu Uyarınca Ödenmesi Mümkün Olmayan veya Sınırlı Olan Bazı Harcamaların Kanun'a Aykırı Bir Şekilde Karşılanması	2017	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu hususa 2018 yılı Sayıştay Denetim Raporunun Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bölümünde yer verilmiştir. Bulgu Md: 3
Geçici Kabulü Yapılan İşlerin İlgili Maddi Duran Varlık Hesaplarına Aktarılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kuruma Tahsis Edilen Taşınmazlara İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurum Taşınmaz Yönetiminde Uygulama Hataları Bulunması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net

www.balioglu.net

İSTANBUL SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (İSKİ)

2018 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **46**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **47**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **47**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **47**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **48**

6. **DENETİM BULGULARI** **49**

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:Performans Denetimi Kriterleri 48

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2016-2020 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Kamu İdaresinin 2016-2020 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı ancak içerik açısından mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür.

Stratejik Planın değerlendirilmesinde; planda yer alan 20 adet hedeften 18 adedinin amaçlarla ilgili, 2 adedinin ilgisiz olduğu görülmüştür.

Performans Programının değerlendirilmesinde Performans Programı Hazırlama Rehberinde belirtilen kısımların tam olarak bulunduğu, performans hedefi tablosunda hedef ve göstergelere ilişkin açıklamalar kısmına yer verildiği ve performans hedeflerinin çıktı sonuç odaklı olduğu belirlenmiştir.

Faaliyet Raporunun değerlendirilmesinde ise bazı sapmalara ilişkin açıklamaların ikna edici nitelikte olmadığı belirlenmiştir.

Bu sebeplerle; Stratejik Planın ilgililik kriterini büyük oranda karşıladığı, Performans Programının mevzuata uygun olduğu, Faaliyet Raporunda ise bazı sapmalara ilişkin geçerli ve ikna edici nitelikte açıklamalar yapılmadığı sonuçlarına varılmıştır.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

www.balioglu.net

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2016-2020 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare

Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2016-2020 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmeler için kullanılan performans denetimi kriterleri, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1:Performans Denetimi Kriterleri

Performans Denetimi Kriterleri	
Denetim Kriteri	**Tanım**
Mevcudiyet	Denetlenen idarenin, yasal düzenlemelere göre ilgili dokümanları hazırlaması
Zamanlılık	Performans bilgisinin yasal süre içinde raporlanması
Sunum	Performans bilgisinin düzenleyici esaslara uygun şekilde raporlanması
İlgililik	Amaç, hedef, gösterge ve faaliyetler arasında mantıksal bağlantı olması
Ölçülebilirlik	Hedeflerin veya göstergelerin ölçülebilir olması
İyi Tanımlama	Hedeflerin ve göstergelerin açık ve net bir tanımının olması
Tutarlılık	Hedeflerin (göstergeler dâhil), denetlenen idarenin planlama ve raporlama dokümanlarında tutarlı olarak kullanılması
Doğrulanabilirlik	Raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebiliyor olması
Geçerlilik/ İkna edicilik	Planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınıyor olması ve sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olması
Güvenilirlik	Veri kayıt sistemlerinin gerçekleşmeleri tam ve doğru şekilde ölçerek faaliyet raporunda güvenilir veri sunuyor olması

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan performans denetim kriterleri bazında yapılan değerlendirme sonucunda;

İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün, 2016-2020 dönemine ilişkin Stratejik Planının, 2018 yılına ait Performans Programının ve 2018 yılına ilişkin Faaliyet Raporunun "mevcudiyet", "zamanlılık" ve "sunum" kriterlerine uygun olarak zamanında hazırladığı ve yayımladığı görülmüştür.

Stratejik Planın "ilgililik" kriterini karşılamak üzere mevzuatta tanımlanan şekil

şartlarına uygun olarak hazırlanmadığı tespit edilmiştir.

Faaliyet Raporunun incelenmesi sonucunda ise genel olarak şekil şartlarına uyulduğu ancak geçerlilik/ikna edicilik kriteri gereği planlanan ve raporlanan performans arasındaki her tür sapmanın denetlenen idare tarafından ele alınmadığı, sapmayı açıklayan nedenlerin inandırıcı ve ikna edici olmadığı belirlenmiştir.

6. DENETİM BULGULARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net